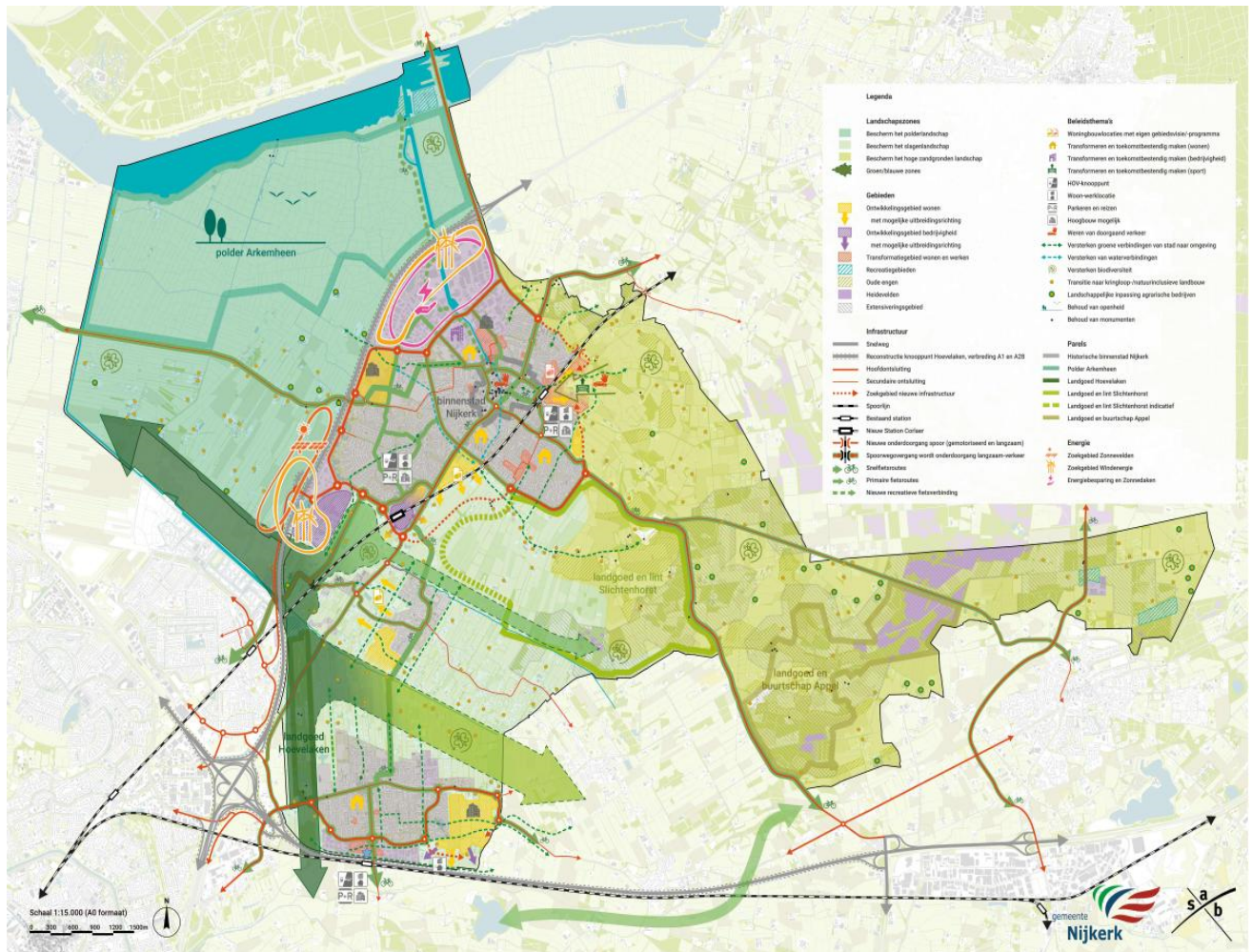

Maarten Kroon
Maart 2024
Bijlage 1.

Inhoud

1. Inleiding.	3
1.1 Doel van het Meerjaren Investerings Programma (MIP).	3
1.2 Agenderen van het MIP ter consultatie met de Raad.	4
1.3 Leeswijzer.	4
2. Categorisering.	4
2.1 Categorie 1: Basis voorzieningen en vastgestelde ontwikkelingen woningbouw en bedrijventerrein.	4
2.2 Categorie 2: Plannen en voorzieningen die in ontwikkeling zijn.	5
2.3 Categorie 3: Toekomstige voorzieningen en overige ontwikkelingen (tot 2040).	5
3. Prioritering.	6
4. Relaties MIP tot andere onderwerpen en mogelijke externe invloeden (risico's)....	6
4.1 Relatie MIP tot kostenverhaal.	6
5. Investerings en financiën.	7
5.1 Investerings totaal.	7
5.2 Investerings periode 2025 t/m 2030.	7
5.3 Dekking en Risico's.	7
6. Deelvragen aan de gemeenteraad.	8
7. Aanpak van het vervolgproces.	9
BIJLAGEN:	9

1. Inleiding.

1.1 Doel van het Meerjaren Investerings Programma (MIP).

Het doel van het MIP is, om alle investeringen tot en met 2040 in beeld te brengen, op basis van de vastgestelde omgevingsvisie gemeente Nijkerk 2040. (zie bijlage 1).

Hierbij is gebruik gemaakt van de volgende kaders:

- Woondeal Amersfoort;
- Ontwikkelbeeld regio Food Valley/Amersfoort;
- Routekaart CO2 neutraal in 2050 gemeente Nijkerk
- Gebiedsvisies Stationgebied/Luxool, Slichtenhorst in combinatie met mobiliteitsstudies Oostzijde Nijkerk.
- Mobiliteitsvisie gemeente Nijkerk;
- Economische visie gemeente Nijkerk;
- Extra Inzet landbouw i.c.m. opgaven water. Dit t.b.v van Nationaal Programma Landelijk gebied, Regionaal Landelijk Gebied, stikstof en regionale adaptatie
- Duurzaamheid (opgave net congestie, energietransitie in de wijken, energiearmoede en alliantie);
- Onderwijs en sport
- Investerings Openbare ruimte
- Investeringsvraagstukken Stadshaven en Hoevelaken.

In het MIP is een categorisering aangebracht met daarnaast een prioritering van investeringen naar korte, middellange en lange termijn. Investerings uit het Programma Water zijn niet in deze MIP opgenomen. Deze investeringen lopen een afzonderlijk traject met een eigen dekking (rioolrecht). Er is wel rekening gehouden met integraliteit tussen de investering uit het MIP en de investeringen uit het Programma Water. Het realiseren van investeringen in het MIP is voor een aanzienlijk bedrag ook afhankelijk van cofinanciering en subsidie e.d..

Het MIP is een dynamisch programma. Er is altijd flexibiliteit mogelijk per jaarschijf. Hierbij kunnen wijzigingen door bijvoorbeeld externe factoren of gemeentelijke besluiten invloed hebben op de jaarschijven. Het MIP zal minimaal 1 keer in de 3 tot 5 jaar moeten worden geactualiseerd. Verder heeft het MIP als doel om voor de kadernota 2025 de lasten van de investeringen tot en met 2030 in beeld te brengen en duidelijk te maken welke impact deze lasten op de gemeentelijk exploitatie (begroting) hebben.

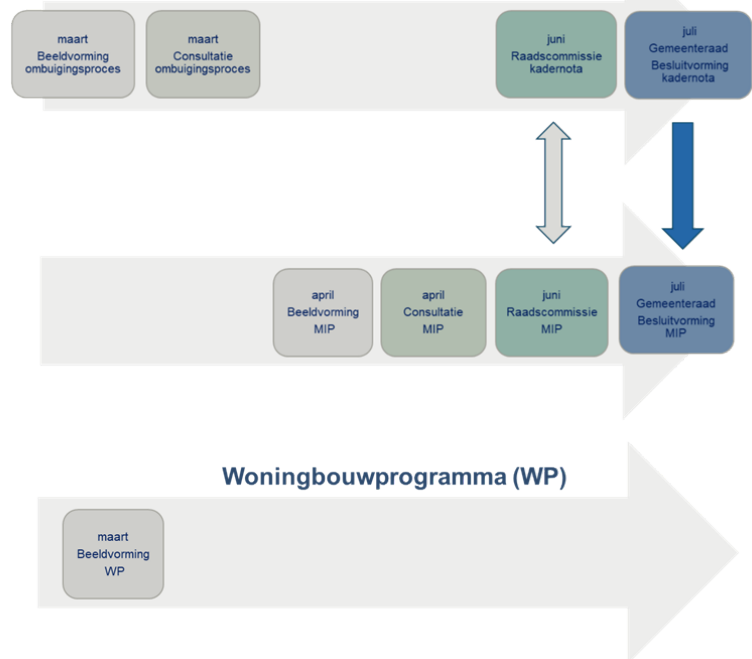
In het MIP is wel een doorkijk gemaakt tot 2040, maar toch vormt de korte termijn de belangrijkste periode voor de kadernota 2025 en verder. Immers voor de investeringen die na 2030 gedaan worden voor de ontwikkeling van woningbouw of bedrijventerreinen zal de raad eerst nog goedkeuring moeten geven op de visie en kaderstelling ervan. Denk bijvoorbeeld aan Luxool/Bronswerk en Slichtenhorst, maar ook onderwerpen als de transformatie van bedrijventerreinen en landelijke ontwikkelingen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de periode tussen visie kaderstelling en daadwerkelijke realisatie een periode van minimaal 2 tot 5 jaar zit.

Samenhang proces ombuigingen:

Het Meerjaren Investerings Programma (MIP) is een belangrijke bouwsteen van onze begroting. Het is van grote invloed op het meerjarige financiële perspectief van de gemeente. In april willen wij de raad informeren en consulteren over het MIP, voorafgegaan door een beeldvorming. De besluitvorming over de vaststelling van het MIP en het financiële effect wordt gekoppeld aan de besluitvorming over de Kadernota 2025 op 4 juli 2024. Het MIP en de Kadernota 2025 zijn nauw met elkaar verbonden. Daarom bieden wij de raad de voorstellen hiervoor gelijktijdig ter besluitvorming aan.

Overzicht planning

Kadernota

1.2 Agenderen van het MIP ter consultatie met de Raad.

Met deze startnotitie nemen wij de raad mee in het MIP; met name de gehanteerde categorisering en de prioritering naar korte, middellange en lange termijn. Uiteraard met de daarbij behorende investeringen en lasten. Via consultatie willen we hierover in gesprek gaan met de gemeenteraad.

1.3 Leeswijzer.

In deze notitie gaan we eerst in op de categorisering (hoofdstuk 2), daarna op de prioritering met uitgangspunten (hoofdstuk 3) en relaties tot andere onderwerpen en externe invloeden (risico's) (hoofdstuk 4). Vervolgens komen in hoofdstuk 5 de investeringen (korte, middellange en lange termijn) in beeld met daarbij de financiële consequenties in rente en afschrijving. In hoofdstuk 6 komen een aantal deelvragen aan de gemeenteraad aan de orde. De antwoorden op deze vragen vormen de uitgangspunten voor de Kadernota 2025. Tot slot gaan we in hoofdstuk 7 in op het vervolgproces.

2. Categorisering.

In het MIP zijn categorieën van investeringen aangebracht op basis van eerder genomen besluiten of maatregelen die voortvloeien uit genomen raadsbesluiten. Dit zijn bijvoorbeeld infrastructurele maatregelen die niet in een grondexploitatie zijn opgenomen of voorzieningen, zoals vervanging van sporthallen en De Stuw (categorie 1). Daarnaast zijn de investeringen in beeld gebracht die vanuit een ontwerpfase of beleidsontwikkeling en kaderstelling nodig zijn om het beleid van b.v. duurzaamheid, voorzieningen en woningbouwplannen uit te voeren (categorie 2). Voor categorie 2 moet de raad nog een besluit nemen. Voor plannen, voorzieningen en ontwikkelingen die nog gestart moeten worden of die in de initiatieffase zitten, zijn ook de investeringen in beeld gebracht (categorie 3). Voor deze categorie moeten nog beleid ontwikkeld worden over de wenselijkheid van deze investeringen.

2.1 Categorie 1: Basis voorzieningen en vastgestelde ontwikkelingen woningbouw en bedrijventerrein.

Voor deze categorie hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Wet en regelgeving (zorgplicht)
- Vervanging op basis van afschrijving.
- Veiligheid / leefbaarheid
- Door de raad vastgestelde bestemmingsplannen (inclusief WBI)

- Overig door de raad vastgesteld beleid

Hieronder een opsomming van onderwerpen en vastgestelde plannen die bij deze categorie horen:

- Leef- en woonomgeving (reconstructie van wijken inclusief verzwaring elektriciteitsnet)
- Onderwijsvoorzieningen (Integraal huisvestingprogramma onderwijshuis)
- Omgeving bedrijventerreinen (toekomstbestendig maken)
- Verkeersveiligheid (vanuit STOMP-principe)
- Duurzaamheid
- Binnen- en buitensportvoorzieningen en recreatie
- Toekomstbestendig maken bedrijventerreinen
- Doornsteeg 3^e fase
- Ooststreeck (Oude Barneveldseweg)
- Stadshaven
- Nijkerkerveen Deelplan 3
- Bentinckstraat

2.2 Categorie 2: Plannen en voorzieningen die in ontwikkeling zijn.

Voor deze categorie hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Plannen in ontwerpfase
- Kaderstellende fase van woningbouwontwikkelingen
- Duurzaamheid
- Kaderstelling door de raad

Hieronder een opsomming van onderwerpen en plannen die bij deze categorie horen:

Woningbouw

- Klaarwater (1^e fase)
- EK- retail (voorheen Euretco)
- Het nieuwe St. Jozef/Kerkplein
- Hoogstraat
- Dokter van de Kolkstraat
- Eikenschuur (Hoevelaken)
- Paasbos

Duurzaamheid

- Energietransitie
- Zonnepanelen op restgronden
- Energie-opslag bij woningen

2.3. Categorie 3: Toekomstige voorzieningen en overige ontwikkelingen (tot 2040).

Voor deze categorie hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Ontwikkelingen moeten nog worden gestart.
- Ontwikkelingen zitten in de initiatieffase.
- College en Raad moet nog een uitspraak doen over de wenselijkheid van de investeringen.

Hieronder een opsomming van onderwerpen en plannen die bij deze categorie horen:

Woningbouw en bedrijvigheid

- Luxool / Bronswerk (omgeving stationsgebied regiopoort)
- Slichtenhorst
- Flier 2
- Klaarwater 2^e fase

Overige

- Recreatie en landschap (b.v. eiland Nijkerkernauw)
- Economie (transitie van gedeelten van bedrijventerreinen naar wonen)
- Beweegtuinen

3. Prioritering.

Op basis van de categorisering is er ook een prioritering aangebracht in jaren. De volgende volgorde hebben we gehanteerd.

- Investerings in de periode 2025 t/m 2030
- Investerings in de periode 2031 t/m 2035
- Investerings in de periode 2036 t/m 2040

Belangrijke uitgangspunten voor de prioritering zijn:

- Is de investering randvoorwaardelijk voor woningbouw en economische ontwikkeling
- Liggen er opgaven vanuit de omgevingsvisie en mobiliteitsvisie
- Zijn er knelpunten op het gebied van verkeersveiligheid (ongeval locaties)
- Liggen er opgaven op het gebied van duurzaamheid en CO2-neutraal in 2050
- De economische levensduur van een bestaande investering
- De financiële positie van de gemeente
- De beschikbare personele capaciteit om werkzaamheden uit te voeren

In bijlage 2 is deze prioritering aangegeven in de kleuren rood voor de periode 2025 t/m 2030, oranje voor de periode 2030 t/m 2035 en groen voor de periode 2035 t/m 2040.

4. Relaties MIP tot andere onderwerpen en mogelijke externe invloeden (risico's).

4.1 Relatie MIP tot kostenverhaal.

Het MIP geeft een overzicht van alle investeringen die nodig zijn op basis van de vastgestelde omgevingsvisie 1.0. De investeringen vormen een belangrijke basis voor de nota kostenverhaal: het terugkrijgen van kosten. De nota kostenverhaal zal na besluitvorming over het MIP met u worden besproken. Met deze nota wordt vastgelegd welke kosten of gedeeltes hiervan kunnen worden doorberekend bij ontwikkelingen van woningbouw of bedrijfsterreinen. Dit kan een opslag zijn per m² uit te geven grond of per woning. Deze inkomsten vormen een belangrijke dekking voor het MIP in de reserve bovenwijkse voorziening.

Zoals eerder genoemd geeft het MIP voor de korte termijn een goed beeld van de lasten van de investeringen tot en met 2030. In de behandeling van de kadernota 2025 kan daarmee een goede integrale afweging worden gemaakt voor de begroting 2025. Dit betekent dat de besluitvorming over het MIP door uw raad invloed heeft op de uitkomsten en besluitvorming van de kadernota.

4.2 Mogelijk externe invloeden.

Het MIP is opgesteld op basis van de omgevingsvisie 1.0. Er is geen rekening gehouden met mogelijke ontwikkelingen zoals:

- De komst van een grote kazerne in Zeewolde.
- Aanpassing van Knooppunt Hoevelaken
- Keervoorziening Harderwijk (IC verbinding Nijkerk)
- De invloed van netcongestie op het woningbouwprogramma en bedrijventerreinen
- Een regeerakkoord van het nieuwe kabinet
- Regionale zaken zoals het Regionaal Perspectief Landelijk Gebied (RPLG)

Op het moment dat deze ontwikkelingen doorgaan of verder worden uitgewerkt, zal het MIP hierop moeten worden aangepast. Datzelfde geldt bij een actualisatie van de omgevingsvisie.

5. Investerings en financiën.

5.1 Investerings totaal.

De totale investeringen van het MIP (tijdpad 2025 t/m 2040) bedragen € 448 miljoen euro. De onderverdeling van de kosten per categorie is:

Categorie (1) Basis voorzieningen en vastgestelde ontwikkelingen woningbouw en bedrijventerreinen	€ 200 miljoen
Categorie (2) Plannen en voorzieningen die in ontwikkeling zijn	€ 63 miljoen
Categorie (3) Toekomstige voorzieningen en overige ontwikkelingen	€ 184 miljoen
Totaal	€ 447 miljoen

In bijlage 2 staan alle investeringen (2025 t/m 2040) genummerd en genoemd onder rubrieken en/of ontwikkelingsplannen. Bij elke investering is een korte toelichting gegeven. Deze toelichting per investering staat in bijlage 5.

Als we gaan prioriteren in periodes zien we de volgende onderverdeling:

Investerings in de periode 2025 t/m 2030	€ 119,3 miljoen
Investerings in de periode 2030 t/m 2035	€ 237,7 miljoen
Investerings in de periode 2035 t/m 2040	€ 89,9 miljoen
Totaal (afgerond)	€ 447,0 miljoen

5.2 Investerings periode 2025 t/m 2030.

In onderstaande tabel zijn de verschillende investeringen vanuit de 3 categorieën voor de tijdperiode tot en met 2030 weergegeven (zie ook bijlage 3). In het voorstel van de ombuigingen is rekening gehouden met deze investeringen. In de tabel wordt de bruto investering (120 miljoen) aangegeven en dat wat reeds gedekt is via subsidie, bovenwijkse voorzieningen, restantgelden uit de Algemene Reserve vanuit het PRMI 2020-2024, het Integraal Huisvestingsprogramma onderwijs, uit Algemene Reserve (AR) en via het begrotingsresultaat (de component rente en afschrijving; R+A).

Ingedeeld naar tijdvak en prioriteit (2025 t/m 2030)	Bruto investering	Reeds gedekt	Niet gedekt	door algemene reserve	via R + A (3%)
Investerings 'basis voorzieningen en vastgestelde woningbouw' (1)	€ 103,0	€ 59,9	€ 41,8	€ 1,3	€ 2,1
Investerings 'plannen en voorzieningen in ontwikkeling' (2)	€ 15,1	€ 8,3	€ 5,8	€ 1,0	€ 0,3
Investerings 'toekomstige voorzieningen en overige ontwikkelingen' (3)	€ 1,2	€ 0,1	€ 1,1	-	€ 0,1
	€ 119,3	€ 68,3	€ 48,7	€ 2,3	€ 2,5

(bedragen x € 1 miljoen)

5.3 Dekking en Risico's.

De dekking van bovenstaande investeringen gebeurt via 3 sporen:

1. Het spoor reeds gedekt.
2. Het spoor Algemene reserve.
3. Het spoor begrotingsresultaat (rente en afschrijving)

Ad 1 het spoor reeds gedekt

In het spoor reeds gedekt maken wij gebruik van de gelden die binnenkomen via de ontwikkeling van de bouwgrondlocaties (via de reserve bouwgrondexploitatie en de reserve bovenwijkse voorzieningen), de nog aan te vragen subsidies, de beheerplannen en de stelposten voor onderwijshuisvesting en sport.

Het gaat hierbij om de volgende bedragen:

- Reserves en beheerplannen:	€ 18,5 miljoen
- Stelposten onderwijs en sport	€ 44,0 miljoen
- Subsidies en overige inkomsten	€ 5,8 miljoen
Totaal	€ 68,3 miljoen

Voor de ontvangsten van het bovenstaande lopen wij een risico dat wij deze niet of niet volledig zullen ontvangen. Als dat dreigt te gebeuren zullen wij u hierover tijdig informeren. Voor de reserve bouwgrondexploitatie en de reserve bovenwijkse voorzieningen hebben wij op basis van onder meer van de Meerjarenprognose Bouwgrondexploitatie een doorrekening gemaakt van de kans dat wij over de benodigde middelen uit deze reserve kunnen beschikken. Deze kans achten wij zeer hoog. Bij de subsidies zijn wij natuurlijk afhankelijk van de uiteindelijke toekenning. Mochten er mutaties hierop plaatsvinden, waardoor er geen toereikende dekking aanwezig zal zijn, zullen we uiteraard hierop terugkomen bij de raad met nieuwe voorstellen.

Ad 2. Het spoor Algemene reserve

Het gaat hierbij om een aantal eenmalige kredieten van investeringen die geen langdurige gebruiksduur hebben (geen rente en afschrijving. Voor de dekking van deze kredieten willen wij de algemene reserve inzetten. Het gaat hier om een bedrag van € 2,3 miljoen

Ad 3. Het spoor begrotingsresultaat.

Om de lasten in beeld te brengen van de investeringen voor een bedrag van ca € 48,7 miljoen, die nog niet zijn gedekt door spoor 1 of 2 en moeten worden afgeschreven. Hiervoor hanteren we de volgende uitgangspunten:

Rente 3% (2,5% rente + opslag voor renterisico van 0,5%)

Afschrijving 50, 40, 20 jaar (afhankelijk van welke investering)

Bij gebouwen gaan wij uit van afschrijving tot een restwaarde van 10%. In de ombuigingsvoorstellen hebben wij aangegeven dat wij met technische beleidsaanpassing willen gaan werken. Via het raadsvoorstel over de aanpassing van de financiële verordening zullen wij u dit formeel voorleggen.

Rente en afschrijving	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Investerings 'basis voorzieningen en vastgestelde woningbouw' (1)	275	534	773	1.086	1.509	2.088
Investerings 'plannen en voorzieningen in ontwikkeling' (2)	-	110	195	261	336	336
Investerings 'toekomstige voorzieningen en overige ontwikkelingen' (3)	46	46	54	87	87	87
	321	690	1.022	1.434	1.932	2.511

(bedragen x € 1.000)

Na de consultatieronde met de raadscommissie zullen wij u voorstellen om de investeringen van categorie 1 voor 2025 uit deze MIP via Kadernota 2025-kredieten beschikbaar te stellen. Daarnaast willen we via de Kadernota 2025 budget beschikbaar stellen voor rente en afschrijving voor de periode 2025-2030.

In de bijlage 2, 3 en 4 is onderscheid gemaakt tussen voorgenomen investeringen die tegelijk met de meerjarenbegroting worden beschikbaar gesteld en investeringen waarvoor wij afzonderlijk aan u een raadsvoorstel voorleggen (zie kolom afzonderlijk raadsvoorstel).

In de bovengenoemde bijlagen van het MIP zijn de bedragen voor sommige investeringen nog indicatief (zie X kolom raming). Bij de definitieve voorstellen zullen deze nader zijn uitgewerkt en definitief worden bepaald. De overige investeringen zijn gebaseerd op het prijspeil per 1-1-2024 en actuele gegevens.

6. Deelvragen aan de gemeenteraad.

Als basis voor dit gesprek stellen wij de volgende deelvragen aan de gemeenteraad.

1. Categorisering

We hebben gekozen voor de volgende categorieën, namelijk:

- Categorie (1) Basis voorzieningen en vastgestelde ontwikkelingen woningbouw en bedrijventerreinen.
- Categorie (2) Plannen en voorzieningen die in ontwikkeling zijn.
- Categorie (3) Toekomstige voorzieningen en overige ontwikkelingen

- a) Vindt u deze categorisering logisch en herkenbaar?
- b) Wat wilt u ons hierover eventueel meegeven?
- c) Wat vindt u van de verdeling van de investeringen in de categorieën?

2. *Prioritering*

We hebben gekozen voor een prioritering naar korte, middellange en lang termijn:

- Investerings in de periode 2025 t/m 2030
 - Investerings in de periode 2030 t/m 2035
 - Investerings in de periode 2035 t/m 2040
- a) Kunt u zich erin vinden dat er in de periode 2025 t/m 2030 onderdelen zijn meegenomen die vallen onder categorie 2 of 3: plannen en voorzieningen in ontwikkeling en toekomstige voorzieningen en ontwikkelingen?

Voorbeelden hiervan zijn:

Een aantal openbaar vervoersmaatregelen, zoals het aanleggen van extra bushaltes, beweegtuinten en Urban parken. Daarnaast duurzaamheidsmaatregelen, waaronder stimulerende duurzame energie in wijken (i.r.t. netcongestie), duurzame openbare verlichting en het opzetten van energiegemeenschappen op bedrijventerreinen voor de opslag van energie en drinkwater (Waterrotonde).

Verder zijn een aantal maatregelen opgenomen voor de kern Hoevelaken in relatie tot ontwikkeling Klaarwater en EK-retail (voorheen Euretco): bijdrage aan verbetering van de Westerdorpstraat, voorzieningen voor een betere oversteekbaarheid van de Koninginneweg, het maken van een voetpaden langs de Oosterdorpstraat richting Klaarwater, openbaar vervoer-voorzieningen en grondverwerving t.b.v. verbetering van de Westerdorpstraat.

3. *Projecten via de kadernota en via afzonderlijke raadsvoorstellen.*

- a) Kunt u zich vinden in het voorstel van het college om onderscheid te maken tussen investeringen waarvan het krediet via de kadernota beschikbaar wordt gesteld en investeringen waarvoor het krediet via een afzonderlijk raadsvoorstel beschikbaar wordt gesteld?
- b) Kunt u zich vinden in de verdeling van de investeringen die via de kadernota worden ingebracht of via een afzonderlijk raadsvoorstel zoals opgenomen in bijlage 2?

4. *Algemeen*

- a) Zijn er andere aandachtspunten die u ons wilt meegeven?

7. **Aanpak van het vervolgproces.**

Na de consultatieronde zal het college met een voorstel komen voor het MIP, in samenhang met de ombuigingen. Dit voorstel zal worden meegenomen in de Kadernota 2025.

BIJLAGEN:

1. Totale lijst van investeringen periode 2025 t/m 2040*
2. Totale lijst van investeringen periode 2025 t/m 2030*
3. Totale lijst van investeringen voor de kadernota 2025*
4. Toelichting op de investeringen.

* Op de verschillende lijsten van investeringen (bijlagen 2,3 en 4) is via een aparte kolom aangegeven voor welke investeringen de raad via een afzonderlijk raadsvoorstel een krediet beschikbaar dient te stellen. De overige investeringen zullen jaarlijks door het college in de kadernota worden meegenomen en via het reguliere begrotingsproces beschikbaar worden gesteld.